

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab Anno 1752. usque ad
Annum 1757 - Cum Appendice ad Annos 1744. 1745. 1748

Luxemburgi, 1758

XX. Venerabilibus Fratribus Metropolitæ, Archiepiscopis, & Episcopis
Nationis Ruthenæ in Regno Poloniæ. 14 Augusti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74789](#)

ac prædicationibus, caveant ab omni censura & nota, nec non a quibuscumque conviciis contra eas propositiones, que adhuc inter Catholicos controvèrtuntur, donec a Sancta Sede recognitæ sint, & super eis iudicium proferatur -- Cohibetur itaque ea Scriptorum licentia, qui, ut ajebat Augustinus Lib. 12. Conf. Cap. 25. num. 34. Sententiam suam amantes, non quia vera est, sed quia sua est, aliorum opiniones non modo improbat, sed illiberaliiter etiam notant, atque traducunt. Non ferunt omnino, privatas sententias, veluti certa ac definita Ecclesiæ Dogmata, a quopiam in Libris obtrudi, oposita vero erroris insimulari; quo turbæ in Ecclesia excitantur, diffidit inter Doctores aut feruntur, aut foventur, & Christianæ Charitatibus vincula perfaçè obrumpuntur.

§. 24. Angelicus Scholarum Princeps, Ecclesiæque Doctor, S. Thomas Aquinas, dum tot conscripti nunquam satis laudata volumina, varia necessario offendit Philosophorum, Theologorumque opinions, quas veritate impellente refellere debuit. Caeteras vero tanti Doctores laudes id mirabiliter cumulant, quod adversariorum neminem parvipendere, vellicare, aut traducere vifus fit, sed omnes officiosè, ac perhumaniter demereri; Nam si quid durios, ambiguum, obscurumve eorum dictis subfet, id leniter benignè interpretando, emolliebat atque explicabat. Si autem Religionis ac Fidei cauila postulabat, ut eorum sententiam exploderet, ac refutaret, tanta id praeflabat modestia, ut non minorem ab iis diffentiendo, quam Catholicam veritatem asserendo, laudem mereretur. Qui tam eximo uti solent, ac gloriari Magistro (quos magno numero esse, pro singulari nostro erga ipsum cultu, studioque, gaudemus) ii sibi ad temulandum proponant tantum Doctoris in scribendo moderationem, honeftissimamque cum adversariis agendi disputandique rationem. Ad hanc ceteri quoque fese compone studeant, qui ab ejus Schola doctrinæque recedunt. Sanctorum enim virtutes omnibus in exemplum ab Ecclesiæ propofite sunt: Cumque Angelicus Doctor Sanctorum Albo adscriptus sit, quamquam diversa ab eo fentire licet, ei tamen in contraria in agendo, ac disputando rationem inire omnino non licet. Nihi interest publicæ tranquillitatis, proximorum ædificationis, & Charitatis, ut è Catholicorum scriptis abſit livor, acerbitas, atque scurrilitas, a Christiana institutione ac disciplina, & ab omni honestate prorsus aliena. Quamobrem in hujusmodi Scriptorum licentiam graviter pro munere suo censuram intendant Reviſores Librorum, eamque Congregationis Cardinalibus cognoscendam ſubſciant, ut eam pro zelo & potestate coereant.

§. 25. Quæ haec tenus a Nobis propofita ac constituta sunt, Prædeceſſorum Noſtrorum Decretis planè conſona, Congregationum quoque Noſtrarum legibus & conſuetudinibus comprobata, in Librorum examine ac iudicio iſſituendo, Apoſtolica autoritate deinceps ſervari decernimus: Mandantes universis & ſingulis, qui in præfatis Congregationibus locum obtinent, ſeu illis quomodolibet operam ſuam preſtant, ut adverſus pœnūfia ſic a Nobis ſtatuta nihil edicere, inno- varere, decernere, aut intentare preſumant, abque Noſtra, vel Successorum Noſtrorum pro tempore existentium Romanorum Pontificum exprefſa facultate.

§. 26. Non obſtantibus contrariis quibusvis etiam Apoſtolicis Constitutionibus, & ordinatio- nibus, neconon earundem Congregationum, etiam Apoſtolica auſtoritate, ſeu quavis firmitate alia roboratis Decretis, uſibus, ſiliis, & conſuetudi- nibus etiam immemorabilibus, cæterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

§. 27. Nulli ergo omnino Hominum licet paginam hanc Noſtrorum Decretorum, Mandato- rum, Statutorum, voluntatum ac derogationum

infringere, vel ei aſu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præfumperit, indignationem Omnipotens Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſum.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo ſeptingen- tisimo quinquagesimo tertio, ſeptimo Idus Julii, Pontificatus Noſtri Anno Tertiodecimo.

D. Card. Paſſioneus.

J. Datarius.

V I S A

De Curia J. C. Boschi,

J. B. Eugenius.

Loco + Plumbi.

Regiſtrata in Secretaria Brevium.

Publicat die 23. ejusdem Mensis & Anni.

Dat. die 9.
Julii 1753.
Pontificat.
anno XIII.

Venerabilibus Fratribus Metropolitæ, Archiepi- copis, & Episcopis Nationis Ruthenæ in Regno Polonie.

B E N E D I C T U S P A P A X I V.

Venerabiles Fratres, ſalutem, & Apoſtolicam Benediſſionem.

XX.

Pontificis ſtudium erga Ruthenorum Nationem.

Q Uæ, Venerabiles Fratres, pro priftino in- clytae Nationis veftræ Ruthenæ decore conſervando, confirmanda Catholicæ Religionis ad- versus Schismatics constapta veftra, diſſidiis fi- ve compoſendis, five propulſandis, rationibus que Diocelēfum veftrarum adaugendis a Nobis, noſtroque nomine a Congregatione Venerabilium Fratrum noſtrorum Sanctorum Romane Ecclesiæ Cardinalium negotiis Propaganda Fidei præpositorum adhibiti fuerunt Apoſtolicae providentie remedia, & auctoritatis officia, Nos facile adducunt, ut credamus, vobis ſatis ſuperque comprobafte, quanti Nationem veftram faciamus.

§. 1. Verum fore in Domino confidimus, ut incredibilem Pontificis caritatis, qua eamdem Catholicam Nationem Ruthenam profequimur, magnitudinem magis magisque intelligatis ex aliis Apoſtolicis noſtris in ſimili forma Brevis literis die quinta Aprilis MDCCCLIII. Pontificatus Noſtri anno decimoſterio ad futuram rei memoriam datis, quarum initium eft: *Commendatissimum ſu- dium*: & quarum exempla typis ejusdem Congregationis impresa una inſimul hiſtas noſtris, typis etiam dicta Congregationis imprefſis, adliga- tio ad vos tranſmittenda mandamus. Porro præ- ter eadē literas noſtras in mandatis dedimus, ut pro magis conſentaneo Adoleſcentibus veftra Nationis in Collegio Wilnenſi juxta ritum veftrum iſſitudo profecto a laudata Congrega- tionis de Propaganda Fide Conſtitutiones, & Re- gulae edantur, que ad majorem utilitatem, quemadmodum Nobis in Domino auguramus, profuturae cenſentur.

§. 2. Sed omnia & ſingula a Nobis five ſta- tutu hujusmodi, five ſtatuenta, timendum eft, ne exoptatum a Nobis fortuant effectum, niſi pro- vida etiam Fraternitatum veftrarum ſollicitudo, affida vigilancia, & accurata diligentia acceſſe- rit. Eapropter vos, Venerabiles Fratres, roga- mus, & in Domino hortamur, ut primum om- nium maximam Cleri ſecularis, in cuius ſuſſidium Clerus Regularis vocatus fuit, curam alacriter ſu- ciptatis, ſuceptamque ſtemue urgere fatigatis.

Specialis cu- ra pro Cleri- cum Ru- thenorum educatione in Semina- rio Wilnae-

Cujus Con- ſtitutiones & Re- gulae quan- prium edende nu- ciantur.

Episcoporum zelus excita- tur, ut Cle- ri ſecularis præcipuum curam ſuſci- piant.

Angelici Doctoris exemplum proponitur.

Edicteurque ut nimis coereat Scriptorum licentia.

Religiosa in- jungitur præ- miſorum obſervantia.

Derogatio con- traria.

Sanctio.

1753.

Clerus in ignorantia torper, ubi Magistris carer, & in Officiorum distributione negligitur.

Synodus Zamofcia decrevit, ut quilibet Episcopus Officialis seculariter habetur.

Episcopi Rutheni non fine causa Regularibus potius utuntur.

At Seculares negligendo, horum otium & ignorantiam fovebunt.

Itaque ipsis suadeatur, ut aliqua Ecclesiastica officia demandent Alumni Seminarii Wilnen.

Qui tamen noverint se praecipue ad animatum curam destinatos esse.

S. 3. Vobis sane presentibus magis, quam Nobis absentibus compertum est, ac rebus ipsis exploratum, quanta apud vos sit Cleri secularis ignorantia: quam non aliunde ortum, causamque habere non ambigimus, quam partim ex Magistrorum illos edocentium penuria, partim ex nulla ipsis injuncta rerum gerendarum cura, partim ex nulla erga eosdem illorum, qui presenti, diligenti & sollicitudine, qua suavitatem foriterque ad studia capessenda, & negotia ecclesiastica obeunda oblectentur, & incitentur.

S. 4. Ad hæc omni procul dubio Venerabiles Fratres vestros, qui Synodum Zamofcia tantum Nationis vestrae laude, atque utilitate celebrarunt, extirpanda mala, & bona semina propaganda respexisse, pro certo habemus, cum fessi. 3. tit. 7. de Officialibus: statuerunt, ut quilibet Episcopus Officialis habeat seculariter, si inter secularares quispiam ad hoc officium idoneus inventatur.

S. 5. Quoniam autem in sua quisque vestrum Diœcesi (sunt tamen, qui plures habent Ecclesiæ Cathedrales) quamplures retinere debet Ministros & Officiales, quorum opera in recta earundem Diœcesum vestrum procuratio, & negotiis uti valeatis; Fraternitates vestre viros Regulares potius, quam Seculares ad ministeria hujusmodi substituenda eligere optatis. Nec Nos, qui æqua lance res expendimus, fallichit, Fraternitates vestras ideo hanc tenereratiom, quod Regulares magis apti, & idonei apud vos reperiantur: nec propter ea suscepimus consilium institutumque vostrum dannamus: imo, sicut laudamus, ita ob oculos vobis ponere non omissimus, ex neglectu, ut ita dicamus. Cleri secularis ejusdem provenire ignorantiam. Quisque enim ex Clero seculari animum despendet, otioque difflit, cum cogitat, Regulares potius constitui in iis munib[us] obeundis, quæ quilibet secularis non repente, sed paulatim sub Magistri & Praeceptoris disciplina instructus, & idoneus aliquando exercere possit.

S. 6. Pastorales itaque sollicitudinis vestrae partes hac in re adimplendas esse in Domino existimamus, ut curam omnem, studiumque vestrum collocetis, ne Adolescentes Alumnos Nationis vestrae ex memorato Wilneni Seminario deinceps, exacto studiorum curriculo, egressos, aliqua Ecclesiastici Ordinis & Officii procreatione destituji patiamini: sed statim quodcumque opus, quodcumque ministerium ad ecclesiasticas res pertinentia illis demandetis oportet, ut injuncto quisque priori muneri satisfacere, deinde ad majora per gradus etiam gravissima promoveri possit officia. Hæc profecto agenda ratio tamquam lucidissimum exemplum ab alis spectata unicuique (ducitur enim juvenis maxima spe gloria, & utilitatis) erit incitamento non levi, ut quisque, dummodo non sit ingenio malo, pravoque præditus, bellum otio, virtutisque indicat, & ad labores perferendos, virtutesque assequendas hilari, promptoque animo contendat, & adhucit. Verum commendationem hanc nostram, & exhortationem pro Alumni Collegii Wilnensis ad officia, & munera in Curis vestris, quoad vobis integrum erit, promovendis non ita accipiendam esse volumus, & declaramus, ut idem Alumni existimant, se ad illa officia, & munera dumtaxat eligi debere, sed in primis teneri, imo, quatenus opus fuerit, cogi etiam ad substituenda, & administranda Parochorum onera, & animarum salutem procurandam.

S. 7. Ceterum, Venerabiles Fratres, dum majora nobis a perspecta sapientia, prudentia,

zeleque vestro pro certo pollicemur hac in re argumenta, Fraternitatibus vestris Apostolicam Benedictionem studioꝝ nostræ voluntatis pigritus peramanter impertimur.

Datum Roma apud Sanctam Mariam Magorem sub Annulo Piscatoris die 14. Augusti MDCCCLIII. Pontificatus Nostri Anno Decimo tertio.

Cajetanus Amatus.

Jurisdictio Rectoris Carpentoraten, in Caenis Civilibus, Criminalibus, & Mixtis, nec non in ecconomicis rebus definitur, ac circumscribitur.

Venerabili Fratri Nostro Silvio S. R. E. Cardinali Valenti Episcopo Sabinensi, Status nostri Ecclesiastici Secretario, ejusdem S. R. E. Camerario, & Congregationis Status nostri Avenensis Praefecto.

B E N E D I C T U S P A P A X I V.

Venerabilis Frater Noster, salutem,
& Apostolicam Benedictiōnem.

Tibi præ ceteris Venerabilibus Fratribus Nostris Sanctæ Romanae Ecclesiæ Cardinalibus Collegis tuis, Venerabilis Frater noster, quem in cunctis Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis, & Catholicæ Ecclesiæ negotiis summa cum fide, sollicitudine, vigilantiâ, prudentiâ, ac zelo obeundis transfigendique magnâ cum Pontificiæ animi nostri voluptate, ac levamine experimur alacrem, & integerrimum Ministrum, & Coadjutorem, rebus ipsis, in quarum omnium partem nobiscum advocaris, magis magisque compertum exploratumque est, quibus in dies Nos urgemur curis, quibus obruiunt laboribus, ut præter incredibilem omnium Ecclesiæ laborum sollicitudinem, omnem operam studiūque in primis collocemus, quo, è medio sublati dissipati, litibus, & contentionibus Status nostri Ecclesiastici non solum Praesides, & Ministri, Gubernatores, Rectores, ac Vicelegati us, quibus decet, observancia & honoris argumentis inter se invicem prosequentes, collatis quisque munera pro dignitate, pace, ac tranquillitate exercere valeat; sed Civis etiam, & Subditus debita ipsis obsequia, & officia deferentes, eosdem majori cum veneratione spectent, adeant, & tanquam patres potius quam superiores diligent, & honorent.

S. 1. Quoniam autem, sicut jamdudum accepimus, & Fraternitati tuz perspectum est, variæ, nec contemnenda controversia, ac dissensiones inter dilectos Filios Magistrum pro tempore existenter Vicelegatum nostræ Civitatis, & Status Avenionensis, ac pro tempore itidem existentem Rectorem nostræ pariter Civitatis Carpentoraten, & Comitatus Vindasci exortare sunt, quæ non minus Jurisdictionem civilem, & criminalem ejusdem Rectoris, quam nonnulla honorificentia jura respiciunt. Nos sane, ut justam, stabilemque hisce in rebus servandam normam, regulamque prescriberemus, quæ fieret, ne futuri temporibus illæ prorsus hac in parte controversia, & contentiones inter duos Apostolicæ hujus Sanctæ Sedis Ministros, etiam cum non levi publicæ pacis, boni, atque utilitatis præjudicio, ac detimento, exoriantur, particularem nonnullorum Cardinalium, & Romanæ Curia Prælatorum Congregationem deputavimus, apud quam iidem contendentes sua quisque rationum momenta, controversaque jura adduxit.

S. 2. Hisce vero omnibus accurate discussis, & expensis, atque ad Nos relatis, ac per Nos pariter

Controversie inter Vicelegatum, & Rectorem Carpentoraten exortare.

Definitor a Pontifice nihil latet, immo con-

Dat. Pont. A.
XIII. 14. Au-
gusti 1753.

XXI.